

Olga Andresen
fastlege

Når pliktfølelse overstiger fornuft

En pasienten av meg ble operert i foten i november. Etter at flere spesialister på hudavdeling ikke klarte å bedømme om føfleken hun hadde på fotsålen var godartet eller ikke, bar det til plastikkirurgene. Føfleken ble fjernet etter noen ukers ventetid av en dyktig plastikkirurg som «tok rikelig» (altså med god sikkerhetsmargin på ca en cm rundt selve flekken) for sikkerhetens skyld. Såret ble lukket ved å stramme det lite tøyelig huden på fotsålen med tykk kirurgisk tråd etter alle plastikkirurgenes kunster. De første ukene gikk alt bra. Smerter ble døyvet med tabletter og en regnet med rask tilhelling.

Problemene kom først når sting ble fjernet. Til tross at vi opprettholdt alle frister og fulgte alle retningslinjer åpnet såret seg i samme øyeblikk stingene ble fjernet. Det var absolutt ingen tegn til tilhelling, ingenting var grodd. I slike tilfeller hjelper det lite å klistre sammen kantene. Har ikke det grodd innen frister vil en ikke lukke såret ved å dra sammen gamle sårkantene mot hverandre. Da må en vente til såret gror av seg selv i «åpent» tilstand. Vi kan bare støtte prosessen ved å sørge for et sårtilhellende ren og fuktig miljø. Vannligvis er det også anbefalt ro for det sårete området som er for sensitiv for trykk, temperaturforsjeller og ellers belastning.

Denne pasienten, som er også en god venn av meg, er en sterk motstander av sykemeldninger. Og selv om hun trengte både smertestillende og en krykke for å fote seg var hun fast bestemt på å fortsette i arbeid som innebærer fysisk belastende arbeid og ca 7 timers tråkking 5 dager i uken. Hun var ugjennomtrengelig for all den informasjon om sårtilhelling og behov for hvile... Blanketten om midlertidig uførhet som jeg allikevel skrev og ga til henne pga alle de medisinske forhold ble ikke brukt. Målet hennes var å ikke svikte arbeidsskollega som hun lovet å jobbe for i desember mens den var på ferie. Ikke ville hun svikte arbeidsplassen og sin arbeidssleder. Hun følte at arbeidsgiver tilrettela forholdene til det ytterste og kollegene prøvde å avlaste henne slik at hun slapp de tyngste løftene.

Sårområdet verket mer og mer... Sårvæske rant døgnet rundt. Åpningen vokste fra 1 cm til 2 i bredde, sårbunnen ble dypere og dypere. Hun sov ikke om natten pga smerter, men allikevel klarte å holde ut i 3 uker før hun «med god samvittighet» gikk ut i sin egen 4 ukers ferie. Hun håpet at såret på mirakelvis vil gro under behandling i Thailandsk sjøvann.

Ut fra min fastlegepraksis er hun ikke helt unik. Folk går på jobb med prolaps i nakke, ørebetennelser, urinveisinfeksjoner, steinharde muskelknuter m.m. Det er altså mange arbeidstakere som har betydelig pliktfølelse. Og det kan være positivt for den økonomiske veksten. Men jeg vil oppfordre alle som er arbeidsgivere til å være mer våken. Det er alltid noen arbeidstakere som trenger reddes fra seg selv. Hjelp dem i tide.

Med ønske om et godt arbeidår

Olga Andresen, fastlege